

ОРГАНИЗАЦИЯ СИСТЕМЫ ФАКТОРОВ УСТОЙЧИВОГО ЭКОЛОГО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ КУРОРТНОЙ ТЕРРИТОРИИ

Theoretical approaches to organization of system of factors of sustainable ecology-economic development of resort territories are considered in the article. The system of factors of sustainable ecology-economic development of resort territories, formed as the result of analysis of theoretical approaches to determining conceptual-categorical concepts of sustainable development is the basis of proposed working-outs.

Социально-экономические процессы, характерные для современного общества, определяют необходимость исследования особенностей эколого-экономического развития территорий с учетом принципов рационального природопользования и необходимости формирования новой социальной философии, основанной на сохранении природной среды, генофонда нации и развития экологической культуры общества. Поэтому автор полагает, что достаточно актуальными являются вопросы устойчивого эколого-экономического развития территорий с курортной специализацией, поскольку их основное назначение – оказание услуг, связанных с рекреацией и восстановлением жизненных сил населения.

Цель статьи состоит в рассмотрении теоретических подходов к организации системы факторов устойчивого эколого-экономического развития курортных территорий.

Отметим, что ученые [1] традиционно факторы разделяют на внешние и внутренние (рисунок). Внешние факторы характеризуют те явления и процессы, которые происходят за пределами территориальных границ курортной территории, а внутренние факторы представляют собой симбиоз взаимодействия всех составных компонентов структуры курортной территории. Вместе с этим внешние и внутренние факторы возможно рассматривать как в территориальном, так и во временном аспекте. Так, территориальный аспект предполагает исследования особенностей эколого-экономического развития как на планетарном уровне, охватывающим весь мир, так и на индивидуальном уровне, характеризующим определенный субъект экономической деятельности курортной территории. В свою очередь, временной аспект позволяет анализировать факторы как постоянно воздействующие, то есть существующие в течение всего жизненного цикла нашей планеты, так и краткосрочно влияющие факторы, возникающие в процессе функционирования и развития курортной территории.

Учитывая существующие подходы к рассмотрению факторов устойчивого эколого-экономического развития территории, автор предлагает систематизировать и дополнить предложенную классификацию факторами устойчивого эколого-экономического развития курортной территории. В этой связи отметим, что внешние, внутренние, пространственные и временные факторы будут представлять собой структурную взаимосвязь, каждый элемент которой характеризуется природно-климатическими, экологическими, социально-экономическими, институциональными и специализированными факторами.

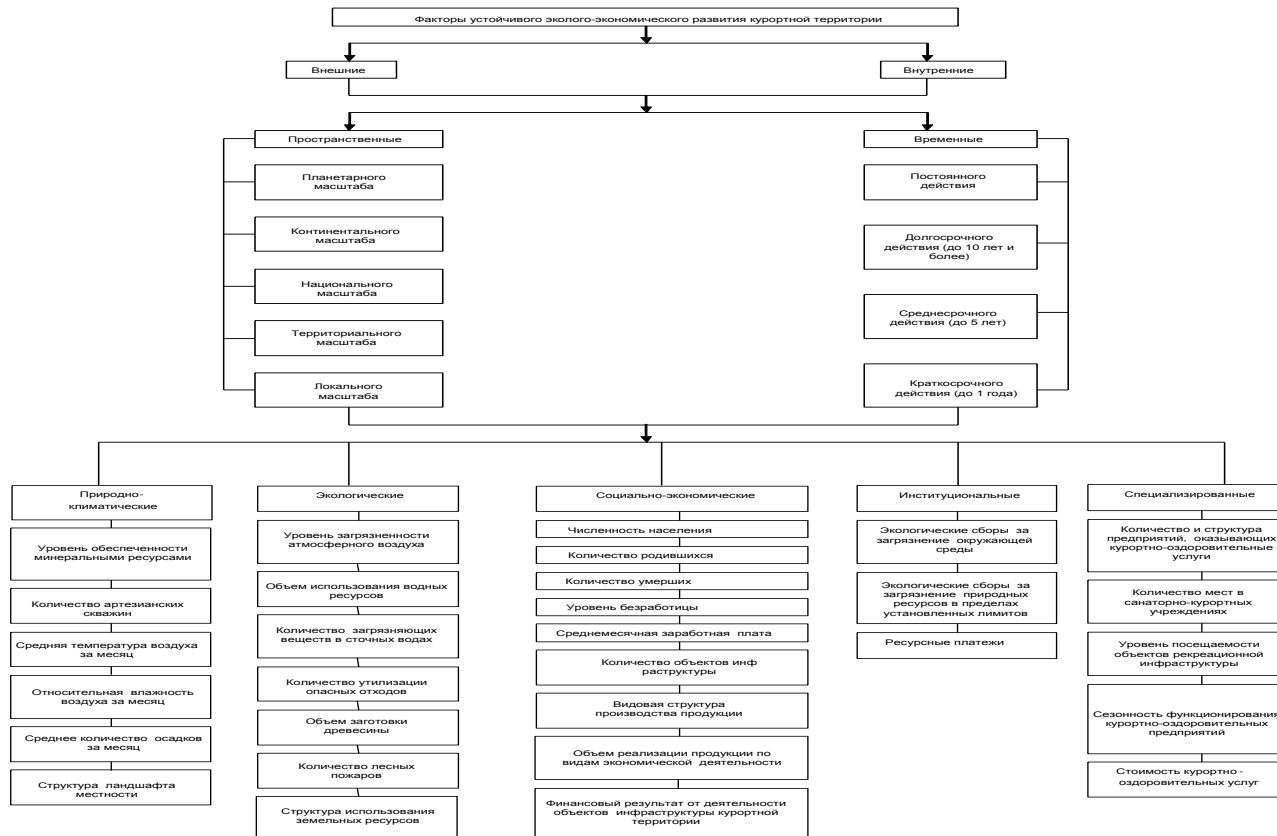

Рис. Система факторов устойчивого эколого-экономического развития курортной территории

В заключение следует отметить, что факторы устойчивого эколого-экономического развития курортной территории достаточно разнообразны, поэтому процесс рассмотрения совокупности всех этих факторов в единой взаимосвязи представляет собой сложную систему взаимодействия всех элементов, обеспечивающих эффективное функционирование курортной территории. Таким образом, осуществление устойчивого эколого-экономического развития курортной территории становится возможным при условии наличия и рационального использования природно-ресурсного потенциала территории с учетом экологических норм и стандартов с целью оказания курортно-оздоровительных услуг населению, которые способствуют восстановлению здоровья человека, повышению его трудоспособности и, как следствие, улучшению уровня социально-экономического развития курортной территории.

Литература: 1. Бильчак В. С. Региональная экономика / В. С. Бильчак, Р. Ф. Захаров. – Калининград: Балтика, 1998. – 332 с. 2. Азрилиян А. Н. Большой экономический словарь. – М.: Институт новой экономики, 1998. – 832 с. 3. Буркинский Б. В. Экономико-экологические основы природопользования и развития / Б. В. Буркинский, В. Н. Степанов, С. К. Харичков. – Одесса: Феникс, 2005. – 576 с. 4. Василенко В. Н. Архитектура регионального экономического пространства. – Донецк: ООО "Юго-Восток, Лтд", 2006. – 312 с.

Стаття надійшла до редакції
07.03.2008 р.

УДК 330.322.14

**Філіппова С. В.
Смоквіна Г. А.**

ШЛЯХИ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Investment-innovative activity is examined and probed. Recommendations, directed on stimulation of innovative investment activity of economic entities by the improvement of mechanisms of government control stimulation are developed. It is grounded, that public innovative policy can be effective under the condition of creating adequate organizational-economic mechanism of adjusting and stimulating the innovative investment activity. The main point of this mechanism should be the creation of organizational structures of management by innovative process at macro-, meso- and microlevels.

Актуальним завданням держави є активізація інвестиційної діяльності та значне нарощування обсягів інвестицій. Збільшення притоку інвестицій є пріоритетним напрямом діяльності державних органів влади. За рахунок реального нарощування обсягів інвестицій активізація інвестиційно-інноваційної діяльності виглядає як каталізатор сталого соціально-економічного розвитку на різних рівнях. Однак сфера регіонального управління ще недостатньо забезпечена ефективними складовими їх реалізації.

Основною метою статті є формування підходів і методів щодо покращення інвестиційної привабливості та інвестиційно-інноваційного іміджу підприємств, а також розробка більш дієвих інструментів щодо активізації інвестиційно-інноваційних процесів, їх вдосконалення в контексті подальшої ринкової трансформації.

Діюча система формування, розподілу й використання державних централізованих капіталовкладень не створює умов для економічного розвитку України.

Інвестиції у поєднанні з інноваціями повинні давати позитивний ефект – збільшувати кількість робочих місць і обсяг продукції, знижувати собівартість одиниці продукції та поліпшувати її якість, підвищувати рентабельність виробництва, умови праці і збільшувати її продуктивність. Для України це актуально, оскільки повноцінна інтеграція національної економіки у світову систему господарювання можлива лише за умов прискореного розвитку, що базується на широкому використанні інновацій.

Державне та регіональне управління економікою і інноваційними процесами, як зазначають вчені та фахівці, є однією з головних умов переходу до функціонування на ринкових засадах. Проте зараз не приділяється достатньої уваги проблемам виведення економіки з кризи. Як вбачають автори, необхідно розробити стратегію збереження й розвитку науково-технічного та інноваційного потенціалу країни в наступних напрямках: 1) реструктуризації науково-технічного потенціалу в різних галузях економіки; 2) створення фонду майна науки і інновацій; 3) розробки системи використання лізингу як ефективного ринкового механізму для суб'єктів інноваційної діяльності, що розробляють і впроваджують у практику наукомістку продукцію з використанням приладів і устаткування, які мають високу вартість; 4) вдосконалення механізмів залучення банківського кредиту; 5) формування інституту розробників і керівників інноваційними проектами; 6) розробки пропозицій щодо зміни податкового законодавства.

У сучасних умовах виникає потреба в пошуку організаційних форм науки та інноваційного бізнесу, які б дозволили підвищити ефективність фундаментальних досліджень і прискорити впровадження їх результатів у практику. У країнах з розвинутою ринковою економікою виділяють наступні дві форми організації інноваційного процесу: адміністративно-господарська, що виступає як науково-виробничий центр, який об'єднує під загальним керівництвом наукові дослідження і розробки, виробництво та збут нової продукції; ініціативна форма, суть якої полягає у фінансуванні та наданні допомоги малим фірмам, створеним для освоєння нововведень. Кожна форма має свої суттєві переваги та недоліки.

Необхідно зазначити, що законодавство України у сфері науки і науково-технічної діяльності має конституційну основу. У статті 54 Конституції України зазначено, що громадянам гарантується свобода наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їх авторських прав і матеріальних інтересів, які виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності. Верховною Радою України був прийнятий Закон "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні" [1], який можна розглядати як певний крок вперед в осмисленні політики пріоритетів і забезпечення більш системного підходу до її реалізації. Законом, зокрема, передбачається формування ієрархії інноваційних пріоритетів, що складається з чотирьох рівнів: стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні строком на 10 років; середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності загальнодержавного рівня; середньострокові пріоритетні напрями галузевого рівня; середньострокові пріоритетні напрями регіонального рівня.

Цим законом затверджені такі стратегічні напрями: модернізація електростанцій; нові й поновлювані джерела енергії; новітні енергозберігальні технології; машиновудування і приладобудування як основа високотехнологічного оновлення всіх галузей виробництва; розвиток високоякісної металургії; нанотехнології, мікроелектроніка, інформаційні технології,